7/3967 -3
215

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Ankara

Sayı : B.15.0.APK.0.23.300 - 612
Konu : Yazılı Soru Önergesi

6712 - 7 MAYIS 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 17.04.2001 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-462-3/1802 sayılı yazısı.

Samsun Milletvekili Sayın Musa UZUNKAYA'nın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve kendileri adına Sayın M.Cumhur ERSÜMER tarafından cevaplandırılması tensip edilen 7/3967-9755 esas no'lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99'ncu maddesi uyarınca cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Sümer ORAL
Maliye Bakanı ve
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Vekili

EKLER :
EK 1- Önerge Cevabı
(3 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği :
T.B.M.M. Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık
Devlet Bakanlığı
(Sn. H.Hüsamettin ÖZKAN)

7/3967 -4
216

SAMSUN MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSA UZUNKAYA'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/3967-9755 Esas No.lu)

Soru 1:

Basında yer alan Manavgat Suyu'nun İsrail'e satılmasıyla ilgili son zamanlarda bir kısım görüşme ve anlaşmalar olmuş mudur?

Cevap 1:

Manavgat Irmağından İçme ve Kullanma Suyu Temini Projesi 08.08.1990 tarih, 90/750 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden hayata geçirilmiş olup, Kararnamenin eki 08.08.1990 tarih, 09/T-68 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı'nda açıkça belirtildiği şekilde Ülkemizin ve dış ülkelerin içme ve kullanma suyu ihtiyaçlarının karşılanması amacına yönelik tesis edilmiş bulunmaktadır.

2000 yılında kabulü yapılarak işletmeye hazır hale gelen tesis ile 250 000 m^3'ü arıtılmış halde ve 250 000 m^3'ü hamsu olarak denizden tankerlere yüklenerek taşımaya hazır hale getirilecektir.

İsrail heyeti ile muhtelif zamanlarda görüşmeler yapılmış ancak mutabakat sağlanamadığı için herhangi bir anlaşma yapılmamıştır.

Soru 2:

Parlamentonun ve milli güvenliğimiz açısından bilgi sahibi olması gereken kurum ve kuruluşların bilgisi dışında bu konuda varsa bir kısım çalışma ve gelişmeler bunu yüce meclis ve kamuoyuyla paylaşmayı düşünüyor musunuz?

Cevap 2:

Herhangi bir anlaşma metni olmadığından ilgili kuruluşların görüşü alınmamıştır. Görüşmelere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkilileri ve DSİ Genel Müdürlüğü ile birlikte Dışişleri Bakanlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilileri katılmışlardır. Üzerinde mutabık kalınacak bir anlaşma metni olduğu takdirde mutlaka yüce Meclis bu konuda bilgilendirilecektir.

Soru 3:

Resmi, hukuki ve dış politika platformunda Manavgat Çayıyla alakalı İsrail'in yıllardır vaki talebinde bugün gelinen nokta neresidir?

Cevap 3:

İsrail iki yıldan bu yana ciddi kuraklık tehlikesiyle karşı karşıyadır. Manavgat Çayı Su Temin Projesi ise 2000 yılında tamamlanarak su satışı yapılabilecek hale gelmiştir. İsrail'in Manavgat Çayı'ndan ilk su talebi de bu zamandan itibaren başlamıştır. Kaldı ki Manavgat Irmağının debisi yıllık 4,7 milyar m^3 olup, bu suyun sadece denize dökülen 180 milyon m^3'ü söz konusu tesis vasıtasıyla kullanılacak olup, bu değer toplam debinin %3,8'ine tekabül etmektedir. İsrail heyeti ise yılda sadece bu suyun 50 milyon m^3'ünü talep etmektedir.

Soru 4:

Medyada yer aldığı gibi Manavgat Çayının İsrail tarafından istenmesi, ırmak uzunluğu kadar bir bölgede 2 km.lik sağ ve sol şeritlerinin suyun temizliği ve güvenliği açısından satın alınarak kendi mülklerinde bulunması talepleri olmuş mudur, olmuşsa böyle çılgın bir talebin "arz-ı mevut" hayallerin tahakkuku için atılmak istenen tehlikeli bir adım değil midir?

Cevap 4:

Bu tesislerde üretilen ve alım-satıma konu edilen meta, tesisten ihraç edilip gemilere yüklenerek veya başka bir vasıta ile transfer edilen m^3 ölçümlü suyun bizatihi kendisi olup, devletin vazgeçilmez hükümranlık hakkı bulunan ırmak ve üzerinde cereyan ettiği arz ve devletin bunlar üzerindeki hüküm ve tasarruf hakkının mutlakiyeti her türlü izahtan varestedir. Bu nedenledir ki Manavgat Irmağı'nın başka bir ülkeye satılacağı ve bu ülkenin ırmağın sağlı sollu çevresindeki iki kilometrelik araziye de şerit halinde "ırmağın güvenlik ve temizliğini sağlamak" gerekçesiyle el koyabileceği hususu söz konusu değildir. Bahse konu güvenlik ve temizlik amacıyla oluşturulacak şerit, içme ve kullanma suyu amaçlı her projede yer almaktadır.

7/3967 218-6

Soru 5:

Bu konuda acilen yüce parlamentoyu bilgilendirmeyi, olmasına ihtimal vermediğimiz böyle önemli bir konuda meclis dışında bir kararın verilmemesi gerektiğini düşünüyor musunuz?

Cevap 5:

Yapılan tesislerin işletilmesi ve elde edilecek suyun pazarlanması ve gerekirse pazarlama işlerinin de kiralanması konularında DSİ Genel Müdürlüğünü yetkili kılan ve yapılacak bu işlerde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerinin uygulanmamasını öngören 13.12.1996 tarih ve 96/8938 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince görüşmeler sürdürülmektedir. Ancak yukarıda da arz olunduğu üzere, mutabık kalınacak bir anlaşma metni olduğu taktirde mutlaka yüce Meclis bu konuda bilgilendirilecektir.